

Mestne novice.

Organizirani delavci v Clevelandu zahtevajo, da county prosekutor preišče delavce nemire.

—Ze zadnjih smo poročali, da je clevelandski trgovska zbornica očitala delavski zvezi, da je ona odgovorna za delavske nemire pri raznih podjetjih, in da bi morala delavska zveza skupno delovati s trgovsko zbornico, da se poboji in pretepi pri strahkih prenehanju. Delavska zbornica v Clevelandu je porabila to priliko za ugodno, in sedaj organizirano delavstvo zahteva, da county prosekutor, Mr. Locher, takoj začne s preiskavo, kdo je odgovoren za delavske nemire v mestu. Organizirani delavci so s tem prijeli kozla za roge, in ga obrnili proti tistim, ki so hoteli kozla spustiti proti delavcem. Kajti trgovska zbornica je tako čudno zavila svoje poročilo, da je clevelandsko občinstvo sedaj prepričano, da so unijaki delavci krivi pobojem in pretepom po Clevelandu. Toda delavska organizacija zahteva od svojih članov, da ji sporočijo vsako nasilje, ki se je pripetilo delavcem od strani od kompanije najetih prenehanju. Nadalje je clevelandska delavska zbornica sklenila poslati predsedniku Wilsonu posebno zahvalo, ker je imenoval delavskega zastopnika, Louis D. Brandeisa, za vrhovnega sodnika Zjed. držav.

—Pred kratkim je neki clevelandski listič, ki sliši na ime S. napisal, da so v Avstriji jako dobre razmere, da nikomur ni nič hudega, in druge take budalosti. Pozabili pa so povedati, da se v živa mesto pšenične koruzama moka, mesto govejega mesa mihovina, t. j. tisto meso, ki gotovo ne zagruva ono delikatno debelost, katero čast jo ima nositi neki vampir v blagoslovljenih krogih. Gospoda, treznost, treznost! Ne mislite, če imate mozigane mlade govode v glavi, da jih imajo tudi vaši čitatelji, ki so baje bržestevilni... Ne mislite, da slišijo travo rasti preko oceana. Seveda gospoda okoli S., lista za slovenski narod (?), v katerem vsako občudnje krasni pravopis, ter se marsikomu začno jeziti, lasje, ko misli, da se mu smejejo kočevski kozli, ki tu list čita. V najbolj oddaljenih hribovskih krajih smo se učili slovensčine, ne pa jezika, kot ga piše S., ki ni podooben nikomur, ki zastropilja ter seje gnjusa in zaradovanja med turce o nab. Tradimo se, da naredimo slovenski narod ameriškanskim, da ga pridobimo za svobodne ameriške ideale, pa nam pridejo te čunje in navajajo narodi se vedno za cesarske milosti košnji in gnju. Biserji okoli S. učite narod, kako naj bo ameriški, in naj pozabi krotota in tiranije Avstrije, pa bodele spolnovali svojo nalogo, katero imate v Ameriki. Privlačimo vam, da se potrudite sicer v blaženo Avstrijo, kjer so razmere briljantne, kakor jih slikate. Gospodje, zakaj pa ne greste v Avstrijo, če vam je tako pri srcu, zakaj ne zastropiljate ljudstva tam, če je vam tako pri srcu? (Ali, g. urednik, kdo bo pa veroval našo cerkev pred Nemci, če gredo v Avstrijo? Op. (stavka.)

—Imejte značaj narodnega samopoznavanja in ljubezni do bližnjega, napisanega na vaših delih, in gotovo ne bodele imeli niti besede pohvale za one vroločneže, ki nam sesujo kri, ki nam ne puste, da se otresemo znanja. Bili ste preganjani

od avstrijske buržoazije, toda se pred vojno ste upili, da so razmere tam neznosne, a sedaj pridete z movico, da je v Avstriji pravi paradiz. (Ne slepite ljudi še nadalje, odpirajte raje oči onim, ki slepo verujejo v c. kr. pokorščino. Če ste c. in kr. v vašem uredništvu pridobite si za naročnike c. kr. vrane in krokerje, naši sokoli pa bodejo ključali toliko časa, da ne bodele ne črni ne rumeni in skrbeli, da se od strani Efijski iz naših prs. Namesto, da bi vodili narod proti svobodi, proti slogi, proti ameriškim principom, pa zagovarjate črno-zolto tiranstvo v tej ameriški svobodni deželi, ki vas je gostoljubno sprejela. Verujte, da Amerika ne mara ljudi, kričečih po tiranstvu cesarjev in kraljev. Mi hočemo svobodno ljudje, ameriške dobre državljanje, da pozabijo črno-zolto pasjo pokorščino vladarjem, in se gibljejo na teh svobodnih tleh kot pravi Amerikanci, zavedni svobode in zaničujoči vsakogar, ki se da zaslužiti pod voljo in ukaz tiranov. To je naš poduk vam — zelenim avstrijskim patriotom, ki se še danes ne zavedate, da jeste svobodni ameriški kmeti, ker niste imeli niti pljesnjivega v blaženi Avstriji. (G. urednik, pa menda ne mislite S. z onim "real estate" plakatom? Op. stavka.)

—Več slovenskih žen in deklet je dospelo tekom zadnjih dni v Cleveland. Tudi nekaj Hrvatice je bilo med njimi. Vse te ženske so enoglasne v tem, da so razmere silne v Avstriji, in da ljudstvo le s skrajnim naprom zmaguje težave in bridkosti stare domovine.

—Državna demokratična stranka države Ohio se je enoglasno izrekla za zopetno nominacijo predsednika Wilsona.

—Državna komisija za ponesrečenje je privolila gospo Juliji Schlesinger svoto \$3,744 za smrt njenega moža, John Schlesingerja, ki je bil decembra meseca v tovarni Remesch Patern Works ubit. Ranjki Schlesinger je našel tragično smrt v tovarni, in kakor smo svoje dni poročali, je bil dober Slovenec in član mnogih društev, ter bo udovi državna pristojbina ugodno prišla. Saj je vendar ena prvih dolžnostij države, da skrbi za udove in sirote.

—Gideon Rabshaw je bil imenovan za načelnika detektivskega oddelka mesta Cleveland. Rabshaw je znan kot eden najboljših detektivov v mestu, in je v resnici zaslužil to imenovanje.

—Ostro kazen je dobil Sydney Bluementhal, nočni clerk v Perry hotelu, kjer je bila umorjena Dolores Evans od Bianchetti-a. Obsojen je bil, ker je sumljivi par pripustil v hotel. Sedeti bo moral 90 dni v ječi, in plačati \$500 kazni. Nekoliko preostira kazen za človeka, ki je takorekoč popolnoma nedolžen.

—Charles Brenell, podpredsednik Union Paper & Twine Co., je bil v sredo oropan za \$1,400 v svojem stanovanju. O mnogih drugih ulomih se poročila iz vseh strani mesta.

Filipinci svobodni.

Senatna zbornica je sprejela predlog, da se podeli Filipincem svoboda tekom štirih let.

Washington, 3. feb. V senatni zbornici se je danes glasovalo glede podelitve svobode Filipincem. Glasovanje je bilo na obeh straneh enako, namreč enako število senatorjev je glasovalo za svobodo in enako število proti svobodi, in komečno je podpredsednik Zjed. držav, kot predsednik senata, odločil s svojim glasom, da se podeli svoboda Filipincem. (Prebivaki filipinskih otokov so sedaj pod vladjo Zjed. držav. Predsednik je sedaj dobil moč od senata, da odpravi nadvlado Zjed. držav iz Filipin in podeli Filipincem popolno politično svobodo tekom štirih let. Zajedno pa je senat odločil, da je predsedniku na voljo dano, da če vidi, da v štirih letih Filipinci se ne bi bili zmožni svobode, da se jim slednja odtegne še za nadaljni čas. Glasovanje je bilo 41 proti 41. Predlog, da se osvobodi Filipince, je stavil senator Clarke, in več tednov se je v senatni zbornici debatiralo o tem.

Nadalje je senat sklenil, da se plača republiki Colombia \$15,000,000 za odkodnino njenega ozemlja, ko se je delila panamska republika, da se je lahko zgotovil panamski prekop. Republika Nicaragua je dobila \$3,000,000 od kongresa, za odkodnino ozemlja, kjer se namerava narediti drugi prekop iz Atlantika do Pacifika.

Poslanska zbornica je večeraj sprejela predlog, glasom katerega se izdelki, ki jih izdelujejo otroci v tovarnah, ne smejo prevažati po železnih in ene države v drugo. To je izvirna postava, ker se bo s tem delo otrok po tovarnah silno zmanjšalo, kajti nobena železnica pod veliko kaznijo ne bo smela prevažati blaga, če so ga izdelali otroci. Glasovanje je bilo 342 proti 46.

V kongresu je predlog, da postane District of Columbia in glavno mesto Washington suho, da se prepove pijača. Ohioški senator Harding je dobil večeraj 800 brzojavov, v katerih se zahteva, da voli proti suhi.

Osemnajst kongresmanov iz države Ohio je dobilo na tisoče in tisoče telegramov in pisem od volivcev, v katerih pisnih volivci zahtevajo, da volijo kongresmani za narodno pripravljeno, za več vojakov in orožja.

—Slovensko tel. društvo Jugoslovanski Sokol je sklenilo na svoji redni mesečni seji v sredo večer, dne 2. feb., da se priredi dne 2. julija velik sokolski zlet, združen z javno temlovadbo, v Euclid, O. Na tem zletu bodo sodelovali tudi druga slovenska, hrvaška in češka sokolska društva. To naj bode manifest, oziroma protest, proti krutemu preganjanju sokolskih društev v stari domovini od strani avstro-madžarske vlade.

—Mestna zbornica bo predložila ljudstvu odobritev izdajo bonov za \$1,500,000, da se zgradi veličanska dvorana za konvencije. Cleveland nima pripravnega prostora za večje konvencije in zborovanja, kar se je posebno pokazalo, ko je bil preds. Wilson v mestu, ki ljudje niso mogli na šod radi male obsežnosti dvorane.

Vlada v zadregi.

Vlada Zjed. držav je v zadregi radi zaplenjenega parnika Appam. Potniki na krovu so bili izpuščeni.

Old Point Comfort, Va., 3. feb. Ameriška vlada je danes zapovedala nemškemu poveljniku zaplenjenega angleškega parnika Appam, ki je pripeljal v to luko, da mora opustiti 245 oseb na parniku, da se izkrcajo na svobodo na ameriških tleh. Na krovu je pa še vedno kakih 200 oseb, med njimi kapitan zaplenjenega parnika in njegovo moštvo, nadalje nemški mornarji in njih poveljnik, kateri ne smejo na suho, dočler Zjed. države me odločijo, kaj naj naredijo s temi ljudmi. Tako se je sklenilo med zastopniki nemškega in angleškega konzulata, dočim je posredoval colinski kolektor Luke Newport News. Parnik Appam bo jutri pripeljal v Newport News, kjer bo izkrcal osebe. Nemški poveljnik zaplenjenega parnika je protestiral proti temu, da se spusti ljudi na svobodo, češ, da so ljudje njegovi bojni ujetniki, toda kolektor Hamilton mu je odvrnil, da se ljudje nahajajo na ameriškem ozemlju, pod ameriškim varstvom, in da je sam nemški poveljnik iskal zavetja v ameriškem vodovju. Javnost se danes ne ne, kako so Nemci zaplenili angleški parnik Appam na morju. Poleg Appam so Nemci ujeli še sedem drugih parnikov, katere so pa potopili. Nemški poslanik v Washingtonu trdi, da se nahaja na morju neka nemška križarka, ki preži na zavezniške ladje, dočim so v angleških krogih prepričani, da so Nemci šele pred kratkim izgotovili neki oboženi trgovski parnik, katerega so oborožili s šestimi topovi večjega kalibra in cevni za torpede. Ta parnik se je splazil mimo angleške blokade okoli Kiela, nemškega pomorskega pristanišča in je lovil angleške in francoske ladje po morjih, kakor nekdanji nemške križarke Emden in Karlsruhe. Angleški mornarji, ki so bili ujeti od Nemcev, pripovedujejo, da je zaplenjeni parnik predno je prišel v ameriško vodovje, ves čas imel razvito angleško zastavo, da bi s tem premotil angleške križarke na straži pred ameriškim vodovjem, kakor hitro pa je Appam zavozil v ameriško vodovje, je dal poročnik Berg obesiti nemško zastavo.

Washington, 3. febr. Ameriška vlada trdi, da ne ve kaj naj naredi s parnikom Appam. Nikdar v mednarodni zgodovini se ni pripetilo še enak dogodek, da bi namreč moštvo ene narodnosti zaplenilo parnik druge narodnosti in ga pripeljalo v nevtralnno pristanišče. Ameriška vlada mora odločiti, ali je parnik Appam lastnina Nemcev kot vojni plen, ali je Appam nemška pomožna križarka. Če se ravna ameriška vlada po pogodbi sklenjeni med Ameriko in Prusijo leta 1828, tedaj prizna Amerika parnik Nemcem, če se pa Amerika ravna po pogodbi narejeni v Haagu, tedaj bo vrnila ameriška vlada zaplenjeni parnik Angležem. Nemce pa prijela kot interniranca za časa vojne. To vprašanje je eno najbolj perečih, kar jih je imela vlada Zjed. držav rešiti tekom vojne.

—Časopisje je danes avelovna sila. Človek brez časopisa je kakor napol mrtvec za življenje. Berite, učite se!

Wilson v ognju.

Predsednik govori za oboroženje po deželi. Ogromne množice ljudstva ga po vseh mestih poslušajo.

Kansas City, Mo., 3. feb. Predsednik Wilson je dospel na svojem potu v državo Kansas, kjer ljudstvo ni kaj prijazen načrtom, da se povečajo vojaške rezerve naše republike. Toda v Kansas City je dobil nad 25,000 ljudij, ki so prišli od vseh strani poslušati njegov govor, kateremu so živahno poskali in ga vseskozi odbravali. Predsednik se je izrazil: Prišel sem k vam, da poizvem, kdo je za menoj. V Washingtonu sem govoril z vladami tujih držav, danes sem pa tu, da poizvem, kako drž ameriško ljudstvo z menoj. — Med govorom je nekdo očital Wilsonu, da je militarističen. Wilson je odvrnil: To so blodnje in prazne sanje. Gotovi ljudje se mi smejejo, ker vedno pišem note in note evropskim vladam, toda ob istem času protestirajo, ker govorim za zboljšanje armade. Rad bi vedel, če je dolžnost predsednika pisati samo note, ali naj ima pri sebi tudi moč, da s to silo dožene ono, kar zahteva v notah? Na ta odgovor je ljudstvo Wilsonu burno poskalo. Potem pa je Wilson dejal: Ko pridem v Washington, se bom smejal vsakomur v obraz, ki mi bo povedal, da ljudstvo ni za pripravljenost.

Ko je predsednik nehaj govoriti, se je sklonil naprej in prosil ljudi, naj zapoje z njim narodno himno. Iz tisočerih grl se je oglasila častljiva "America." Na tisoče zastavic je plapolalo po zraku, ljudska navdušenost je bila ogromna. V dvorani, kjer je Wilson govoril, se je zbrala tako ogromna množica, kot jo ne pomnijo še nikdar. 25,000 ljudi je prišlo skupaj, in polnih 11,800 se jih je natlačilo v dvorano. Ko je dospel predsednik, ni mogel noter. Policisti so prosili ljudi naj se umaknejo, da gre predsednik lahko v dvorano. Vse je bilo zaman. Ljudje se niti premakniti niso mogli. Policija je bila prisiljena potegniti svoje kolce in udrihati po glavah ljudij, da je konečno naredila prostor. Več kot 25,000 ljudij je moralo ostati zunaj dvorane. Wilson je vprašal navzoče, če bi se oglasili kot prostovoljci za slučaj vojne, nakar se je oglasilo tisoče in tisoče glasov: Da, da! Guverner države Kansas, Hon. Copper, je predstavil predsednika v Topeki, glavne mestu Kansas, in predno je prepustil Wilsonu govor, se je izjavil, da ne vrjame, da se je za Z. D. bolje pripraviti. Predsednik Wilson pa je zavrnil njegove trditve, in ljudstvo mu je poskalo. Le neki farmer se je izjavil: Wilson je all right, toda če pride sem k nam v Kansas in pravi, da bodejo Nemci s submarini zaplenili našo državo Kansas, tedaj mu pa ne vrjame.

—Nobeni posebnih operacij ni na Balkanu tekom zadnjih dveh dni. Iz Aten se poroča, da je prišlo na srbsko-bulgarsko-grški meji do spopada med četami in da so bili Bulgari odbiti z zgubami.

—Kadar iščete svojega prijatelja, sorodnika ali znanca, pa ne veste kje je, pridite k nam ali pišite nam, da denemo v list. Ker je "Clevelandska Amerika" razširjena po vseh mestih, se bo prijatelj kmalu dobil!

Novice iz bojišča.

Turški prestolonaslednik samomorilec.

London, 3. feb. (Preko Berolina se poroča, da se je umoril turški prestolonaslednik Yusuff Izzedin. Kot vzrok se navaja slabo zdravje. Prestolonaslednik si je prerezal žile. Ranjki prestolonaslednik turškega prestola je bil proti Nemcem, in je zahteval, da mora imeti Turčija mir, če se hoče razvijati. Udeleževal se je aktivno turške politike in je živel vedno v sporu z Mladoturki, vladajočo politično stranko na Turškem, ki drži z Nemci.

Nemški samci obdavnici. Kodanj, 2. feb. Poroča se iz Berolina, da namerava nemška vlada obdavniti vse samce, da pripomore k večjim davkom.

Ruski uspehi na Kavkazu. Rim, 2. feb. "Giornale d'Italia" priobčuje brzojavko iz Petrograda, da se nahaja glavna turška armada sedaj v Erzerumu, kjer ima živil samo za 14 dni. Vrhovni poveljnik te armade je nemški maršal von der Goltz. Ruska flotila v Črnem morju pomaga četam na suhem. Rusko desno krilo marsira sedaj proti Trebizontu. Kot se poroča iz Petrograda, je turška vlada odredila izpraznjenje Erzeruma. Turške čete na Kavkazu se povsod umikajo.

Nevtralne države v nevarnosti. Pariz, 3. feb. Predsednik Poincaré od francoske republike je imel danes govor, v katerem se je med drugim izrazil: Niti mi niti naši zavezniki nimamo nobenega sovraštva do naših sovražnikov, toda nasprotno naši sovražniki nas smrtno sovražijo in želijo naš pogin. Ravno tako je tudi z nevtralnimi državami. Za slučaj zmagae Germanov se je bati nevtralnimi državam za njih obstanek. Nikdar še ni noben narod razglasil bolj brutalne in krivične vojske proti mirnim narodom, kot nemški narod v sedanji vojni. (Predsednik francoske republike se je izjavil, da če Nemčija zmagae, da se je vsem nevtralnimi državam bati za njih obstanek, dočim za slučaj zmagae zaveznikov dobijo posamezni narodi popolno politično svobodo.)

Avstrija zanika torpediranje Persije. Washington, 2. feb. Državni tajnik Lansing je danes izdal poročilo, da je ameriški poslanik na Dunaju, Mr. Penfield, naznanil, da avstrijska vlada nima nobenega stika s torpediranjem Persije. Noben avstrijski poveljnik submarinov ni torpediral Persije. Zadeva v Avstrijo glede Persije je torej gotova, in ameriška vlada se je obrnila na turško vlado, češ, ona kaj ve, kdo je torpediral Persijo.

Ujeti mornarji submarina. Solun, 3. feb. Neki nagleski parnik je pravkar odpeljal iz pristanišča Soluna, ko se je pokvarila mašinerija, in je moral parnik poklicati na pomoč. Ta čas pa je zapazilo moštvo parnika nekoga nemškega submarina, in submarin je takoj odposlal mal čoln z enim častnikom in petim mornarjem, da preiščejo angleški parnik. Toda medtem je dospela francoska torpedovka, ki se je približala tako hitro, da mornarji nemškega submarina niso mogli iz parnika, in dočim se je nemški submarin hitro umaknil, so ostali mornarji submarina na angleškem parniku in bili vjeti.

Laško uradno poročilo. Rim, 2. feb. Tretje laško vojno posojilo je imelo velik uspeh. Tekom 15 dnij so Lahi

podpisali 2,000,000 lir vojnega posojila. Delavci iz ameriških tovarnen v Bethlehem, Pa., in Carnegie, Pa., so sami poslali 1,000,000 lir.

Mirovni generali umorjeni? Pariz, 3. feb. Iz Rima se poroča, da so patriotični Črnogorci umorili ona dva črnogorska generala, ki sta podpisala mir z Avstrijo. Smrt grozi vsem onim črnogorskim častnikom, ki so se udeležili mirovnih dogovorov z Avstrijo. Nemci imajo uspehe na Francoskem.

London, 2. feb. Angleški napad na nemške postojanke pri Messines je izpodletel, kakor se poroča iz Berolina. Francozi so izgubili nadaljno ozemlje južno od reke Somme.

Avstrijsko uradno poročilo. Dunaj, 3. feb. Ob reki Dnjevester, na bukovinski meji, so bili Rusi prisiljeni, da so se umaknili iz strelnih jarkov prve vrste. Na italijanski meji se vršijo hudi artilerijski boji. Mnogo laških napadov je bilo odbitih. Avstrijske čete v Albaniji napredujejo.

Nemško uradno poročilo. Berlin, 3. feb. Angleži obstreljujejo mesto Lens. Velik francoski zrakoplov je bil zadet pri Chauny in zrakoplovci ujeti. Pri Wiesulucha je napadel nemški oddelek rusko poizvedovalno četo, in jo uničil. (Nad Solunom so naši zrakoplovci vrli mnogo bomb.)

APPAM JE NEMŠKI PLEN. Washington, 2. feb. Angleški parnik Appam, katerega so Nemci zaplenili na morju in pripeljali v ameriško luko, je nemška lastnina, kakor je odločil danes državni tajnik Lansing. Angleški poslanik bo protestiral. Anglija zahteva, da se Amerika drži pogodbe v Haagu, kjer se pravi, da mora Amerika izročiti dotični vladni parnik, kateri je bil odvzet, če je bil pripeljan v ameriško pristanišče.

Uničeni Zeppelin. London, 4. febr. Nizozemski topničarji so izstrelili iz zraka velik nemški Zeppelin, ki se je vračal iz Anglije preko nizozemskega teritorija. Nizozemci so ujeli celo posadko Zeppelina, ki šteje 24 mošt. Francozi korespondenčni urad naznanja, da so videli v Severnem morju razbite kose nekoga Zeppelina.

Hudi boji v Franciji. Pariz, 4. febr. Teški artilerijski boji se vršijo pri Loos, kjer napadajo Angleži. Pri Neuville, kjer so Nemci zadnji teden osvojili nekoliko francoskega teritorija, so bili večeraj Nemci poginani v beg. Severno od Aisne, pri Bois de Butte je bil odbit nemški napad.

Velikanski ogenj. Ottawa, Canada, 3. febr. Ogenj je nastal v državni zbornici kanadske vlade. Poroča se, da je v ognju poginilo več članov kanadskega parlamenta. Policija trdi, da je nastal ogenj po notranji eksploziji v parlamentu. Dve ženski ste zgoreli, več policistov in ognjegastev se pogrēja. Po mnenju policistov je nekdo položil v parlament pekleniski stroj. Ves ognjegastni aparat mesta Ottawa ni mogel pogasiti ognja. Krasno poslopje, vredno več milijonov, je uničeno.

Avstrijski submarini. London, 3. febr. Neki avstrijski submarin je v Jadranskem morju ulovil laško ladjo "Koenig Albert", ki je bila prej last Severno-nemškega Lloydja, in katero ladjo so Lahi ob začetku vojne zaplenili. Avstrijski torpedni rusiki so pripeljali ladjo v neki albanski zaliv. Na krovu je bilo 300 srbskih ubežnikov.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROCNINA:

Za Ameriko - \$2.50 Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 Paramesna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na: "Clevelandska Amerika",
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISHE, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 14. Friday, Feb. 4. 1916.

Devetnajst centov na uro.

Mi smo podrobno poročali o velikih nemirih, ki so se vršili v Youngstownu, ko je pijana množica ropala, zažigala in pobijala po ulicah. Ko se je množica stremela, je pogledala svoje delo in sram jo je bilo. Upejala se je preiskava in sicer zvečina in državna preiskava. Mi smo odobrvali to preiskavo, posebno še iz stališča, če ni zapeljal kdo delavce k požigom in umorom, namreč kdo onih vohunskih agentov AVstrije in Nemčije, katerih mrlogi po Ameriki in katere ameriška vlada tako strastno preganja.

Preiskava se je vlekla in končno se je dognalo, da uporni niso bili pripisati upljivu in hujskanju najetih agentov nemške in avstrijske vlade, ampak edino le delavski mizeriji, ki vlada v Youngstownu. Delavci so zahtevali 25 centov na uro, katere so pa kompanisti zavrgli in niso hoteli dovoliti kljub ogromnim dobičkom, katere so kompanije pretečno leto naredile od produkta delavcev. V tem svojem srdcu se je delavstvo spozabilo, množica je planila na ceste, požgala nekaj trgovin, pokradla nekaj gostilen, prišlo je do bitke med policisti in množico, en delavec je bil ubit, mnogo ranjenih, prišlo je vojaštvo, in nastal je mir.

Ne bodemo govorili o tem, ali so imeli delavci pravico ali ne razbijati, požigati in ropati. Grdo je to od delavca ali pa kogarsibodi, na vsak način. Tudi ne bodemo pisali, če je prav, da se pošlje vojska na desperatne delavce. Ampak zapisali bomo to-le:

Ali je mogoče, da se nahajajo še danes v Ameriki delavci, ki zaslužijo celih devetnajst centov na uro? Ali je mogoče, da so posledice one silne prosperitete, ki je prevela celo deželo, da vlečejo kapitalisti sto procentne dividende od vodenega kapitala?

In je tako, v teh ameriških tovarnah. Da, med nami imamo celo tovarne, kjer delavci dobivajo petnajst centov na uro od trdega dela.

In kaj so ljudje, ki so dobivali po petnajst in devetnajst centov na uro zahtevali? Zahtevali so, da se jim po 25 centov da na uro. Delavci so zahtevali 6 centov več na uro, 60 centov več na dan, \$3.60 več na teden, \$175.00 več na leto, če bi delavci delali vsak dan v letu. In kaj je to? Pomislite na deseterno delo na dan, kakšen pride delavec domov, pa prinese komcem tedna \$10.50 domov.

Kako naj razdeli teh \$10.50, če ima ženo in vsaj recimo tri otroke, da ne govorimo o številnejših družinah? Za \$3.00 se porabi grocerije, za \$3.00 mesa, za \$1 obleke, 50c družtva, 50c čevlji, \$2.00 rent, pa je šlo vse. Kje so druge potreščine, kje je kaj za zabavo, katere je delavec bolj potreben kot le na gospoda?

In tudi tega jim niso hoteli dati bogati tovarnarji. Za lansko leto so si razdelili sedem milijonov dolarjev čistega dobička, in če bi vsem 6000 delavcem, kar jih imajo v tovarni, povišali plačo, pa bi jim še vedno ostalo 6 milijonov za dividende. Torej kakih dvajset, trideset kompanistov je spravi-

lo dobička 7 milijonov dolarjev v svoje žepce, 6000 delavcev pa ni dobilo 6 centov priboljška, pri uri trdega dela. Ali je to pošteno, ali je pravično? Kdo se jim čudi, da so se spuntali, da jim je zavrela kri ter da so ponoreli!

In končno pridejo temperenčniki, cerkveni in redoljubni organi pa se začno zgražati nad delavstvom, ki povzroča take nemire. Za kapitaliste, ki so požrli delavcem sedem milijonov, ni zgražanja, njih psi so bolj siti na dan kot delavec celo leto, in obsojajo delavca, da je pijanec, živina, ki je presit, da ne ve kaj bi počel in začne požigati in moriti! In psujejo ti elementi delavske hčere, ker se prodajajo v prostitucijo, govorijo proti njim v cerkvah, v nedeljo hodijo ti kapitalisti v cerkev, tisoče darujejo v nepotrebne namene, da bi pa niti zlu do dna in plačali pošteno onega, ki jim služi denar, o tem nimajo pojma.

Delavci, kdaj pride za vas doba, ko bode vsi skupaj razumeli, da je le v močni in složni delavski organizaciji vaša rešitev in vaša zmaga? Vi nimate ničesar izgubiti, če se otresete svojih okovov, pridobite pa lahko cel svet, če trdno skupaj stojite in dostojnim, pa resnim potom zahtevate pravice za sebe!

Kdaj se bode združili, delavci, in zahtevali združeni svobode in pravice, katere vam danes vaši izkoriščevalci nečesto zlepa dati?

Ali bo kaj naseljenec po vojni.

Zjednjene države imajo postaviti, da smejo sem samo zdrave, močne osebe in ljudje, ki imajo zraven tega tudi nekaj denarja, da ne padejo takoj javnim dobroteljem družbam v nadlego. Poleg tega plača vsaka oseba, ki hoče v Ameriko, štiri dolarje naglavnega davka, kar se računa tedaj, kadar se kupuje prevozna karta. Ljudje brez ene roke, slepi, hromi, mutasti, gluhi, nezdravi, albatni, anarhisti, mnogoženci in drugi taki, ki so kaj duševno ali telesno pokvarjeni ne morejo v Ameriko.

Strahno evropsko klanje bo pobralo Evropi najboljše moške sile, in žensk bo tam v izobilici. Kar pa bo ostalo moškega sveta, bo pohabljen za vedno. Na milijone in milijone bo v Evropi moških brez oči, nosa, ušes, rok, nog ali drugih telesnih udov. Huje kot nekdanj ob božjih potokih, ko je na vsaka dva metra sedel beač in prosil za vbojajme, bo v Evropi po vojski, ker kamor se boš ozrl in podal se boš srečal s pohabljenecem.

Kakšen je prospekt torej glede naseljevanja iz Evrope po vojni? Pravkar se izdeluje v kongresu nova postava glede naseljenec, in glasom te postave bo naseljevanje Japoncev, Kitajcev, Malajcev in Indijcev jako omejeno, ker ti ljudje sprejemajo dela za jako malo denarje in delajo tako škodo ameriškemu delavcu. In prav gotovo bodejo Zjed. države omejile naseljevanje tudi iz Evrope, ali pa ga oteškočile. Prvi udarec naseljevanju iz Evrope je nova postava, ki zahteva \$8.00 davka za vsako osebo, ki pride v Zjed. države, namesto \$4.00 kot je bilo sedaj. Trdi

se tudi, da bo morala vsaka oseba izkazati \$50 premoženja v gotovini, predno se ji dovoli vstop v Ameriko, dočim so sedaj navadno zahtevali \$25. Nadalje se pečajo kongresmanji tudi z vprašanjem, kaj narediti, da naseljenci, ki pridejo sem, tudi tu ostanejo. Navadno je 50 procentov takih ljudi, ki ostanejo nekaj let tukaj, zaslužijo nekaj denarja, potem pa bežijo zopet domov, zapravijo tam denar, pa se zopet vračajo. Amerika se brani takih naseljenec kar je mogoče, ker za državljane sploh niso, z njimi pa imajo oblasti mnogo opraviti radi njih nevednosti ameriških postav, neznanja jezika in razmer. Zjed. države pričakujejo od vsakega naseljenca, ki pride v Ameriko, da se tukaj zastalno naseli in postane državljan. Da je temu tako, smo sprevideli posebno v sedanjih evropski vojni, ko se je morala ameriška vlada močno boriti, da je zadušila v teh naseljenčih, ki niso še državljani, tlačanski in cesarski duh, katerega se kljub ameriški svobodi še vedno dosedaj niso mogli otresti. Dočim so ameriški državljani pripravljani vedno stati z državo in poslušati postave, pa so ti naseljenci največja preglavica dobrotljive ameriške vlade. Da, celo take goste smo imeli med seboj, da so požigali, dinamitirali, morili in sploh kršili javni red in mir v Ameriki, za hvaležnost, ker jih je Amerika gostoljubno sprejela pod svoje okrilje. Bili so jim manj subjekto iz Avstrije in Nemčije v Ameriko, ker ti ljudje po ogromni večini niso vredni, da bivajo tu, pač pa je za nje edino le njih Nemčija in Avstrija, kjer se v okoliših najbolj počutijo, ker sicer se za suženjske verige ne bi poganjali še celo v deželi, kjer uživajo vso svobodo.

Med ameriškimi tovarnarji je dovolj znano ime "Avstrijec" ali "Nemec," da bo takim ljudem jako teško dobiti delo. Dovolj je Avstrija in Nemčija sramotila Zjed. države, da se bodejo znali po Ameriki čuvati ti subjektov. Zato tudi ni čuda, da se je vlada pri zadnjih nemirih, ki so nastali v Youngstownu, resnično pečala z vprašanjem, da odpušlje vse te ljudi, ki so toliko časa že v deželi, pa še niso postali državljani, nazaj odkoder so prišli, ker bi bilo vendar preveč, da bi ljudje, ki spadajo pod cesarstvo, v svobodni republiki rogovili, požigali in razbijali. In ker je ameriško časopisje trobilo, da so bili udeležniki nemirov v Youngstownu večinoma sami Avstrijci, je padel še grši madež na Avstrijo.

Iz dosedaj navedenega razvidimo dvojje: Prvič, da po vojski v Evropi tam ne bo mnogo ljudi, ki bi se mogli izseliti, razven če bodejo hoteli ženske iz domovine, drugič pa pripravljajo Zjed. države ostre postave proti vsem novim naseljenecem, katerim bo naseljevanje jako oteškočeno.

Poleg tega pa pride še nekaj. Ljudje se pripravljajo, da jo vojski odidejo v staro domovino, nekateri iz firbca, nekateri, da pogledajo za svojim sestvom in iz drugih vzrokov. Vlada je že sedaj namignila, da bo vsem tem povratek v Zjed. države jako oteškočen, če jih bodejo sploh pustili nazaj, če bi jim v stari domovini ne ugajalo. Zato pa je svetovati, da si nabavite ameriške papirje, da ostanete tu in se popolnoma užitve v ameriške šege in običaje. Drug političen razgled bo seveda, če bo Jugoslavija prosta, svobodna dežela. Nihče tedaj ne bo zameril povratek v to novo, svobodno do-

movino, dočim mi ameriški Slovenci v zasluženi Avstriji nimamo ničesar iskati, razven palice od napuhnjene nemške gospode na Danaju.

Pod Nanosom.

Josip Kostanjevec.

Zardelo je nebo nad Nanosom, nad vrhovi temnih smrek se je prikazal škrlatasti solnčnik in prvi prameni so se vsuli po sivi velikanovi glavi. Vzdihnila je zemlja naokoli, otrepla se nočnih sanj in tisočero rok se je spelo hrepeneče nasproti veliki ljubezni, pljuči na svet iz enega samega globokega in neusahljivega vira. Vedno više leze sonce, vedno nižje, vedno dalje hite njegovi žarki, dokler ne objamejo vse široke okolice, dokler ne prikipijo čez nizke zahodne griče na daljni breg ter se ne dotakneje še vedno sanjajoče morske planjave. Valčki zadržite, se vspno, se zapletejo nerazdružno v razlito čisto zlato in vstane dan, velik in bleščec kakor dobrota božja, kipeč in hkrati nežen kakor materinska ljubezen.

In tedaj bi moral priti odaleč tujec, tujec iz jutrovih dežel, tujec od severa od juga in solčnega zahoda. Njegova noga bi se ustavila na sivi pleši nagubanega starca Nanosa in od začudenja bi zrastle njegove postava do oblakov, njegove vzradoščeno drhteče roke bi se podaljšale ter objele vso to lepo, pod njegovimi nogami ležečo deželo do morja slovanskega, to deželo, domovino naših pradedov, domovino našo in naših sinov. Ne bilo bi mu treba iskati besed, same obsebi bi vrele in kipele iz njegovih prsi, in z začudenjem bi hipoma spoznal, da je pozabil lastno svojo govorico od izhoda in zahoda, govorico od juga in od severa ter da je nehotoma zapel veličastno himno naši lepi domovini v naši sladki domači besedi. Tedaj bi pa sklonil glavo, žalost bi legla na njegovo srce in skesano bi se trkal na prsi: "Grešil sem, ker te nisem spoznal, ker sem se v svojem srcu zaničeval kakor so me učili moji rojaki na zahodu in zahodu, na severu in jugu, učili v šolah in v cerkvi, učili na shodih in po beznicah. Grešil sem kakor so grešili oni, ki se niso potrudili, da bi prišli semkaj in bi videli in spoznali na lastne oči to prelesto in to svetlobo, ki je ni enake na svetu. Pridite semkaj, dokler je še čas, tukaj izgineta iz vaših src sovražstvo in oholost, tukaj se naučite pravice in pravičnosti in dali boste tej deželi s polnimi rokami to, česar ji dosejate niste hoteli dati, to, kar ji pripada v polni meri po božjih in človeških postavah. Ako imate srca na pravem mestu, ako ste jih očistili nevoščljivosti in pohlepnosti, ki je bila dosedaj vaša pravica..."

Na posestvu Birjevčevem v Križu so se hreščeci odprla vrata in na prag je stopil gospodar Ivan Pirjevec, golorok in gologlav. Ozrl se je proti Nanosu in zadovoljno se je nasmeljal.

"Zvesti si nam, sivi oče. Ne dopuščas, da bi se nam izjalovilo vreme, lepe dneve bomo imeli."

Stopil je korak dalje po dvorišču proti hlevom ter zaklepal: "Janez, kvišku! Na Nanosu se užiga dan in oddaleč se že svetlika morje. Hajdi!"

V hlevu je zaropotalo, zaprhali so konji, zamolklo zagolčala goved. Odpahnila so se vrata odznotraj in Janez je zaklepal veselo:

"Dobro jutro, oče! Kako je že svetlo, a jaz zaspanec bi bil spal še dalje, da ni bilo vas. Kakor tromba sodnega dne mi je privriščal na ušesa vaš glas."

"Zdrav si, Janez, zato lahko spis in skrbi še mimaš hudih. Nič ti ne rečem zaradi tega. Pridi kmalu k zajutruku in potem začnemo z delom, kakor je bilo določeno in naročeno že snoci..."

in zadovoljni obrabi domače družine in služinčadi so hoteli vsak po svojem opravilu, ročno in gibčno so se menjavali po edinci, vse je kazalo vzoren ren red, ljubezen do dela in srečo in zadovoljnost...

Kmalu je bilo zopet tiho po hiši in okoli hiše, kakor bi bilo vse izumrlo. Nobenega ni bilo več slišati, vse je bilo že na polju. Samo lastovice, modrosvetle kakor najlepši baržun, so švigale po zraku nad belim obzidanim dvoriščem in nad visokimi latniki, obloženimi z velikimi, za širokimi ostrozarezanimi listi se svetlikajočimi črnimi grozdi. V rahlem jutranjem vetriču se je zibala na I-vankinih oknih "goreča ljubezen", so podhitevali nagelni, temnordeči in rumeni, nizko navzdol viseči skoro do oken v pritličju. Na njih se je svetlila jutranja rosa, okoli cvetov pa se je že vrtel prvi metulj in pomakal svoj rilček v ponujačo se mu napolnjeno in sladka čaša.

Tedaj se je v prvem nadstropju odprlo okno, bela laket se je zasvetila v solncu, in v okviru se je prikazala mladeniška glava. Gosti črni lasje so obrobjali visoko belo čelo, a nekoliko blede obraz je bil svež kakor jutranja rosa na nagelnih. Velike izrazite in črne oči so se uprle v lepo jesensko jutro in so koprneče pile vso njegovo prelesto in mehko. Vse se je smejalo mlademu možu nasproti, kar je rastlo in kličlo v bližini, vse kar je moglo v daljavi doseči njegovo oko. Vse ga je pozdravljalo, ljubezniva znanca izza mladih nog, prijatelj in ljubimca, ki bo moral v kratkem zapustiti domačo grudo, da se napoti v daljno nepoznano deželo, kjer se mu bode rezal in dehl kruh višje in popolnejše izobrazbe. Zakaj dovršil je bil srednje šole in tu ni smel obstati. Sedaj se mu je kazala in odpirala še dalja pot, pot, ki jo je jasno začrtal njegov duh, a pot, posuta s trnjem in kamenjem, strma pot, kjer se še le na nje vrhu odpre omamljiv razgled na vse kraje, razgled vreden največjega trpljenja, vreden muk celega življenja. Malodušni tega razgleda ne dosežejo nikdar! Toda Andrej Pirjevec ni bil malodušen, njegova volja je bila močna, njegov duh smel in njegovi živci jekleni.

Ozrl se je Andrej proti Nanosu pravtak kakor se je bil malo prej ozrl njegov oče. In zdelo se mu je, kakor bi se mu bil odkril velikan, zakaj zasvetila se je bila njegova pleša kakor suho zlato.

"Pozdravljen," je vskliknil Andrej, "pozdravljen ti čuvaj našega sveta, ti priča naših veselih in žalostnih dni. Kolikor igel na smrekah tvojih gozdov, kolikor listov na tvojih bukvah in na tvojem grmovju, kolikor rosinh kapelj na njihovih vejah in listih ter na tratah pod njimi v tihih pomladnih nočeh, toliko let polnih sreče in blagostanja naj se narodi narodom slovanskim. Pozdravljen, oče sivi!"

Odstopil je od okna in kmalu potem so se začeli njegovi lahki koraki na stopnjicah. V kuhinji je komaj slišno pospravljala mati in že pripravljala predjužnik. Stopil je k njej in jo rahlo potrkal po rami.

"Dobro jutro, mamica." Pogledala ga je skrbno s svojimi živimi sivimi očmi in okoli nje usten je zakrožil srečen nasmeh.

"Dobro jutro, Andrej. Kako si spal? Nekom zgodaj si vstal, zakaj ne poležiš še nekoliko? Saj si v zadnjem času moral zelo zgodaj ustajati in prav bi bilo, da se dobro odpočiješ preden se zopet odpraviš na pot, ki bo težja in daljša kakor so bile dosedanje. In nikjer se človek ne odpočije tako kakor doma."

Velika ljubezen in skrb je zvenela iz teh besed in Andrej se je pripognil k materi ter jo poljubil na nagubano čelo.

"Kako si dobra, in skrbna, mamica! Nič se ne boj zame, čvrst in krepak sem in v mojih udih ni utrujenosti in izmučenosti. Nanos bi privržignil in Dalje na tretji strani.

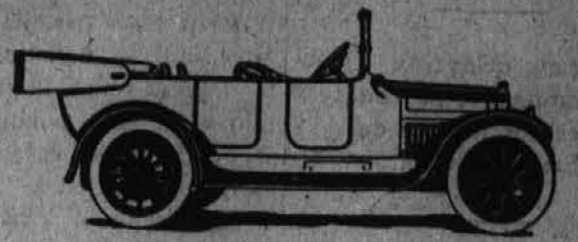
NAZNAJLO.

Cenjenim rojakom naznanjam, da sem kupil nov avtomobil "CADILLAC 8" na osem cilindrov, da mi bode mogoče občinstvu postreči ob vsaki priliki, za ženitovanje, izlete, krste in pogrebe. Cene bodo kakor vedno nizke. Postrežba točna. Pokličite nas po dnevu ali ponoči, vedno smo na razpolago.

Posebna prilika se nudi novoporočencem, ki kupijo pri nas za \$50.00 ali več v gotovini pohištva, imajo

BREZPLACNO

na razpolago en avtomobil od 8 zjutraj do 12 dop. ob ženitovanju.

Rojake opozarjamo na naš moderno urejeni pogrebni zavod. Zahvalna pisma so nam najboljši dokaz, da smo privedli najbolj urejene sprevede in to še za tako nizko ceno, kot nikdo drugi.

Moderna Ambulanca vam je na razpolago po dnevi ali ponoči.

POGREBNI ZAVOD ODPRT NOČ IN DAN.

Se priporočam za nadaljno naklonjenost

JOS. ŽELE, 6108 St. Clair Ave.

Tel. Princeton 1194 W.

MARTIN SCHULLER

(East End Family Liquor House)

Velika zaloga raznega vina, žganja in drugih pijač. Trinarjevo vino. Fine cigare.

Rojak GEO. TRAVNIKAR v službi in ga bo veselilo vas pozdraviti v teh presterih. 5802 St. Clair-av.

J. S. Jablonski,

Slovenski fotograf

612 St. Clair Ave.

604 Broadway

Izdeluje slike za šnitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po niskih cenah. Za \$3.00 vrednostnih slik (en decet), naredimo svo veliko sliko v naravni velikosti zaslonj.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam

POSEBNOST! Varnostni bondi za društveno uradnike po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in navzeti zaslonj.

AUGUST HAFFNER,

1203 Norwood Road

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.

NIZKE CENE.

Moške obleke	\$1.00	Ženske kiltje	\$0.50
Moške suknje	\$1.00	Ženske dolge suknje	\$1.00
Jopiči	\$0.50	Ženske obleke	\$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Cent. 729-W

1574 E. 55th St.

Cent. 2324

A. J. DAMM, poslovođa.

TEL. PRINCETON 1894

FRANK ČERNE

SLOVENSKA TRGOVINA

S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.

6033 St. Clair Ave.

Kadar želite kupiti dobro ure in drugo zlatnino, Columbia grafophone, plošče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske plošče in stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se k nam na svojega rojaka. Prodajam tudi na mesečna odplačilo. Točno popraviljanje ur, zlatnine in grafonov. Vsako blago je jamčeno.

Slovenska Dobrodelna Zveza.

(SLOVENIAN MUTUAL BENEFIT ASSN.)

Ustanovljena 13. nov. 1910.
v državi Ohio

Incorpor. 13. marca 1914.
v državi Ohio

Sedež: CLEVELAND, OHIO

VRHOVNI URADNIKI:

PREDSEDNIK: JOHN GORNIK, 6195 ST. CLAIR AVENUE.
PODPREDSEDNIK: FRIMOS KOGUJ, 3904 ST. CLAIR AVE.
TAJNIK: FRANK HODOVERNIK, 1082 EAST 62ND ST.
BLAGAJNIK: JERNEJ KNAUS, 1062 EAST 62ND STREET.
VRH. ZDRAVNIK: J. M. GELBERG, 6127 ST. CLAIR AVE.

ODBORNIKI:

Frank M. JAKŠIČ, 1305 Norwood Rd. Jos. RUSS, 6713 Bonna ave.
Frank ZORIO, 5909 Prouser ave. Frank ČERNE, 6033 St. Clair ave.
Anton GRDINA, 6127 St. Clair ave. Ignac SMUK, 1061 Addison Rd.
Anton OHRER, 1155 E. 61st St.

Seja vrhovnega odbora se vrhijo vsako četrtro nedeljo v mesecu ob 9.30 dopoldne v pisarni vrhovnega urada.
Pisarna vrhovnega urada 6052 E. 62nd St. drugo nadstropje, zadalj Cuyahoga Telefon Princeton 1276 R.

Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakazilce, naj se pošiljajo na vrhovnega tajnika.

Zvezo glasilo: "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Nadaljevanje iz 2. strani.

Iz stare domovine.

ga postavil vsaj tja na konec Koroškega in Štajerskega, da bi se razširile naše meje. In zelo bi tudi spal ob takšnih jutjih? Glej, vse me kliče in vabi tja v tvoj dom, tja na polje in travnik, tja pod kosate bukve in na mehke preproge svilnatega makra, kjer stopa noga rahleje kakor po najpogostejšem salonu. Oj, ko bi imela čas, da bi šla z mano, se ti!

Andrej se je razvel in bi bil govoril se dalje, da ga ni matri rahlo potisnila na stol ter postavila predenj skodelico dišečih kave in kos maslenega ter rženega kruha.

"Najprej se postreži, Andrej, in zajutruj. Tčas pogledam h kokušim, potem se še kaj pomeni."

Kakor bi bila stara komaj dvajset let, se je zasukala, popravila si ruto in izginila iz kuhinje v vežo ter dalje na dvorišče za hišo. Andrej pa je gledal molče za njo in se zamislil. Toda kmalu se je vrnila. V predpasniku je imela nekoliko jajc, rumenih in debelih kakor bi bila račja.

"Vidiš, koliko jih je," je ponosno dejala, "in na vse zgođaj! Žival hoče biti postrežena kakor človek, potem pa tudi daje kolikor največ more in najboljšega. Pri nas jim ne manjka ničesar in nikdar ne pozabimo manje. Čakaj, Andrej, preden greš na izprehod, ti napravim še dvoje izmed teh na mehko. Človek bi jih pil kar surova."

"Kakor purana me hočete izpitati, mamica. Saj me vendar ne misliš zaklati," se je šalil Andrej.

"Kaj izpitati, Andrej. Dokler si doma, ne boš lačen, to ti pa ne povem. Mlad človek potrebuje več kakor takle kot sem jaz. Takoj dobiš in glej, da pospraviš!"

Kmalu so stala pred njim jajca in srčno narezani koščki kruha. In Andrej se ni branil, použil je vse z neko veliko naglico kakor bi ne bil jedel že dolgo ničesar.

"Kedaj pa misliš oditi, Andrej? Kako sta se domenila z očetom? Ničesar se ne vem."

"Danes teden, mamica, bo dan slovesa. Najprej grem se nekoliko na potovanje, tako je teden dni. Oče je tako dober, da mi je tudi za to potovanje obljubil denarja. Potem jo pa mahnem takoj v Prago, kjer ostane nekaj tednov. Pa Praga tudi še ni zadnja. Moja žola, mamica, se daljša je moja potovanja in najljubša in najboljša vseučilnica evropska. Načem spoznati, da bo čisto moj pogled in da bo jasno po prostorni planjavi. Glej, sem si postavil svoj svetli cilj!"

"Člaji se Bog, sinko moj!"

Andrej je vstal, poslovil se od matere ter stopil pred hišo. Sonce je stalo že precej visoko, svetili so se griči v daljavi in tempeli gozdovi po pobočjih.

Na zahodu se je svetlikalo morje.

Na italijanski fronti je padel Andrej Sahadobnik, učitelj in praprotičak v rezervi.

Poziv črnovojnikov na Ogrskem. Ogrski črnovojniki in oni avstrijski črnovojniki, ki so bili na Ogrskem potrjeni, letnikov 1873 do 1897 so bili klicani na dan 17. januarja pod rožje.

Zopetno prebiranje 43 do 50 letnih črnovojnikov na Ogrskem. "Nenes Pester Journal" poroča: V posameznih okrajih ne pa v celi deželi se bo vršilo zopetno prebiranje 43 do 50 letnih črnovojnikov. Tozadnja naredba izide v kratkem.

Izdatki za begunce. "Nova Reforma" poroča, da je bilo do oktobra 1915 v oskbi 390.146 beguncev, od teh 25.394 na Štajerskem. V barakah je bilo nastanjenih vsega skupaj 73.028 beguncev, od teh na Štajerskem 14.528. Za preživljanje beguncev se je izdalo v denarju 82.457.778 K 68 v, za druga stanovanja 1.014.835 K 45 v, za nakup obleke in perila 11.116.042 K 87 v, za zdravstvo 3.228.045 K 85 v, za kulturne namene 1.463.372 K 18v, za verske namene 83.473 K 21.

Skupni izdatki znašajo 14.916.689 kron 97 v, od te svote na Štajerskem 14.774.114 K 06 v. Stroški za časno nastanitev na Ogrskem znašajo 6.576.223 K stroški za transport nazaj v domovino 50 milijonov kron, za druge vožnje 10.840 K, za selitve med taborišči 64.570.000 K, širitredenske podpore za repatriiranje begunce 6.504.000 K. Skupaj je izdala vlada za begunce do oktobra 1915 279.504.000 K 47 vinarjev.

Znamenje časa. Mnogokrat čitam, da je ta ali oni siromak vsled pomanjkanja ukradel kos kruha, mesa, odnesel nekoliko premoga in podobne stvari. Splošno pomanjkanje — to je razlaga, ki končno take čine vsaj moralčno opravičuje v položaj takega lačnega siromaka je prišla te dni tudi tiskarna Manzin v Zadru. Znanjalo ji je papirja, ki je v Dalmaciji sedaj tako dragocena stvar kakor bela moka. Tiskarna Manzin je imela pač nekaj naročil — torej lačen želodec — toda hrane (papirja) ni imela in denarja ne veliko več. Zato sta lastnika Fatovich in Manzin nekega viharnega večera izatkoma vdrila v skladišče za papir tiskarne "Narodnega lista", ter sta s pomočjo nekaj belavke potreben papir kratko malo — ukradla.

General brez robe. V zadnjem času mnogo imenovani francoski general Pau se je vojno 1870. udeležil kot stotnik in je v boju izgubil desno roko. Vzhle temu je se zdaj v visoki starosti izborni jezdec. Zdalj ima francoska armada še drugega generala, ki mu manjka desna roka. To je general Gouraud, ki mu je v bojih za Dardanele šrapnel odtrgal roko. Nastopil je že svojo službo in prevzel zapovedništvo neke armade.

Advokate — vojni liferant. Je, štirič v Dobrodelni na Ogrskem je štiri dni razpravljalo o goljujih, ki so jih zagrešili odvetniki: Jakob Elias, dr. Henrik Brüll in dr. Emerih Szep kot vojni liferantje. Ti trije odvetniki so namreč prevzeli preskrbo hrane za neko debrecinsko bolnišnico, a so dajali take stvari, da jih bolniki niso mogli živjeti. Obsojeni so bili: Jakob Elias na dve leti ječe in 4000 K globe, dr. Henrik Brüll na dve leti ječe in 2000 K globe, dr. Emerih Szep na poldru leto ječe in 1500 kron globe. Vrh tega so obsojenci izgubili za tri leta pravico izvrševati odvetniški poklic.

150 letnica smrti češkega izumitelja. Dne 21. decembra 1765. je umrl slavni češki inženjerski Prokop Diviš, prvi izumitelj razločevalnih in preizkuševalnih raznih električnih pojavov, s katerimi so se pozneje poslavili Franklin, Edison in Marconi. Divišovi nazori o električni sili so našli v tedanjih časih na splošen odpor, da posmehovanje. Diviš je zbral rezultate svojega znanstvenega delovanja v knjigi "Magia naturalis" toda prepovedali so mu izdati to delo. Prokop Diviš se je narodil 17. avgusta 1696 v Žumberku na Češkem ter je živel dolga leta kot župnik v Primatech na Moravskem, kjer je povečal ves svoj čas znanstvenim poskusom in študiju električnih pojavov.

Angleško-francoski strelski jarki. Iz Amsterdama poročajo: Eden izmed poročevalcev angleškega časopisa na Francoskem, Allen, opisuje sistem jarkov zaveznikov na zapadni fronti ter pravi: V omem odseku francoske fronte, ki sem ga obiskal, je napravljeno na 10 milj širokem delu kakih 234 milj jarkov, ki leže drug za drugim. Nadaljnih 46 milj jarkov se grade. Nekeje ima neka divizija 250 milj jarkov, dočim ima neki armadni zbor 450 milj jarkov. Če vpoštevamo te številke, si lahko izračunamo, da odpade na vsako miljo na fronti 20 milj zapored in da mora angleško-francoska vojska od Svjce do Severnega morja 10.000 milj jarkov straziti in oskrbovati.

Bulgari so vplenili, kakor poroča "P. L." po "Balkanski Pošti", tudi srbsko kraljevsko krono. Našli so jo baj. v nekem avtomobilu. Srbska krona ima historične vrednosti. Napraviti jo je dal še le sedanji kralj Peter ob priliki svojega kronanja leta 1904.

desni: Derevnja: Jozefovka. Volost (štacija); Dombrovska. Ujezd: Kirgan, Gubernija: Tobilsk. Rusija. Gre mestih izostane seveda derevnja in volost. Pri častnikih se napiše pred ime tudi čin, torej: Lieutenant J. P.

Papež in italijansko časopisje. S papeževu akcijo o miru se bavijo italijansko časopisi. Večina hvali Italijo, ki je bila tako pravična, da je dopustila, da se je vršil konzistorij, ali za mir se ne zavzemajo. "Ciriere della Sera" misli, da skorajšnji mir bi pomenil "polom vsega človeštva". "Secolo" polemizira s papežem in mu očita, da simpatizira s centralnima državama.

Reforma koledarja v okupiranem ruskem ozemlju. Nemški generalni gubernator v okupiranem ruskem ozemlju je odpravil ruski koledar ter uvedel gregorijansko štetje. Kakor znano znaša časovna razlika med ruskim (julijanskim) in našim (gregorijanskim) koledarjem 13 dni. Julijansko štetje je uvedel Julij Cezar na podlagi računov egipčanskega astronoma Sosigena. Sosigen je izračunal dolgot leta na 365 dni in 6 ur. Za tedanji čas je bil ta račun naravnost genijalen natančen. V teku stoletij pa se je pokazalo, da ni precizen. Koledarski čas in prvi solnični čas sta pričela diferirati in ob pričetku 17. stoletja je znašala diferenca že 10 dni. Solnično leto namreč nima 365 dni in 6 ur temveč le 365 dni 5 ur, 48 minut in 56 sekund. Iz tega majhnega razločka nastane v 128 letih diferenca enega dne. Papež Gregor je na predlog astronoma Alojzija Liliija odpravil nedostanke julijanskega računa na ta način, da je zaukazal, da mora 4. oktobra 1582. slediti takoj 15. oktober in da so le ona stota leta prestopna, katerih številka se da deliti s 4 torej 1600, 2000, 2400. ostala pa ne. S tem je spravil papež Gregorij koledar v soglasje s pravim solničnim časom. Njegovo reformo so akceptirale s prva le katoliške dežele, ostali so računali po julijanskem koledarju ter so še le mnogo pozneje sprejeli gregorijansko štetje tako Anglija še le 1. 1752., Švedska pa 1753. Le pravoslavne dežele na čelu jim Rusija so gregorijansko reformo kot katoliški sploh odklanjale in ker so od papeža Gregorja pretekla leta 1700. 1800 in 1900. na katero po njegovem štetju prestopni dan odpade, znaša diferenca med julijanskim (ruskim) in gregorijanskim koledarjem že 13 dni.

Vsakemu, kateri mi pošlje naslove svojih prijateljev in znancev živčih v Ameriki, mu pošljem lep spomin. ap

HEN. J. SCHNITZER, BANKIR, 141 Washington St. NEW YORK.

OGLAS.

Kdor se nima visokih rubberjev (Rubber boots), naj jih sedaj kupi, ker so prav poceni. Sedaj samo \$1.15 in naprej. Dobijo se pri Jos. Kos, 15406 Calcutta ave. Collinwood, O.

Išče se bolj priletna ženska za oskrbovati malo slovensko družino. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Poizve se na upravnistvu tega lista.

Odda se lepa front soba za dve dekleti ali dva fanta. 1149 E. 67th St.

Kakor vam je že znano, sem od prl na novo krojačnico na starem prostoru. Slavnemu občinstvu se priporočam v obilen obisk.

JOS. MAICEN, Collinwood, O.

Soba opremljena za enega ali dva brez hrane 1217 E. 60. St.

Hiša naprodaj blizu tovarne, vogal, in ob cestni železnici. Pripravna za trgovino. Rent letno \$250. Lot 40X110. Proda se za \$1300, nekaj v gotovini, drugo po dogovoru. A. Legat, 3103 Camden ave. Lorain, O.

FINO VINO vedno dobite pri Jos. Kozalu. Belo, niagara in concord vino. Posebno šenskam je moje vino znano. Po stari navadi Jos. Kozaly, 4734 Hamilton ave.

Pekarški pomočnik izučen v starem kraju išče stalne službe. Zmožen več jezikov. Frank Foksi, 731 E. 156th St. (16)

NAZANILLO.

Članice dr. Srce Marije (staro) se opominja, da na prihodnji seji poravnajo ves dolg, bodisi mesečno ali pa za mrliče. Kajti po novem letu se je začelo plačevati po en dolar mesečno za tristo dolarjev posmrtnine. Da se knjige čimprej uredijo so cenjene sestre prošene, da zgoraj omenjeni dolg poravnajo. Zene in dekleta pristopajte k temu društvu, pristopnina je sedaj tako nizka kakor nikjer drugje. Vsaka sestra pa, ki ji je kaj za društveni napredek, naj k prihodnji seji pripelje po eno kandidatinjo, s tem je zagotovljen najljubši bodoči napredek, objednem se pa vsim tistim, ki društvo obrekujejo za vedno jeziki zavežejo. S sestriškim pozdravom Fannie Trbežnik, tajnica.

RAZPRODAJA SE NADALJUJE.

Moške, ženske in otroče narjene obleke. Ženske suktnje, obleke, bluze, krila, volneni jopiči, kimonas, kimonas predpasniki, kovtrji, blanketi, rjuhne, podzglavna pokrivala, podzglavniki, bonnets, volnene preveze za vrat, nogavice volnene in svilene, ženski klobuki, union obleke, šlinganje in čipke. Vse se bode razprodalo po znižani ceni. Moške vrhne suktnje in obleke, dežne suktnje, hlače, klobuki in kape, moške in otroče čevlje. Čevlji vredni \$3.00 in \$2.50 za \$1.90. Mi smo prisljeni prodati vse blago, da napravimo prostor za svoje polletno blago. Sedaj imate priložnost, da si prihranite denar. Pridite zgodaj in prepričajte se o teh nizkih cenah. Ta razprodaja je najboljša prilika za vas, da si prihranite denar. Vsak cent šteje. Pridite zgodaj in pripeljite svoje prijatelje, da si ogledate to razprodajo. Zapišite si ime in številko.

M. POLJANEC, 5816 St. Clair ave.

ISČEJO SE MOLDERJI ZA PICE-WORK IN MOŽJE ZA SPLOŠNO DELO V FOUNDRY. VPRASAJTE PRI MALLEABLE CASTING CO. 7706 PLATT AVE. PRI WOODLAND IN 79th ST.

NAZANILLO.

Članice dr. Srce Marije (staro) se opominja, da na prihodnji seji poravnajo ves dolg, bodisi mesečno ali pa za mrliče. Kajti po novem letu se je začelo plačevati po en dolar mesečno za tristo dolarjev posmrtnine. Da se knjige čimprej uredijo so cenjene sestre prošene, da zgoraj omenjeni dolg poravnajo. Zene in dekleta pristopajte k temu društvu, pristopnina je sedaj tako nizka kakor nikjer drugje. Vsaka sestra pa, ki ji je kaj za društveni napredek, naj k prihodnji seji pripelje po eno kandidatinjo, s tem je zagotovljen najljubši bodoči napredek, objednem se pa vsim tistim, ki društvo obrekujejo za vedno jeziki zavežejo. S sestriškim pozdravom Fannie Trbežnik, tajnica.

RAZPRODAJA SE NADALJUJE.

Moške, ženske in otroče narjene obleke. Ženske suktnje, obleke, bluze, krila, volneni jopiči, kimonas, kimonas predpasniki, kovtrji, blanketi, rjuhne, podzglavna pokrivala, podzglavniki, bonnets, volnene preveze za vrat, nogavice volnene in svilene, ženski klobuki, union obleke, šlinganje in čipke. Vse se bode razprodalo po znižani ceni. Moške vrhne suktnje in obleke, dežne suktnje, hlače, klobuki in kape, moške in otroče čevlje. Čevlji vredni \$3.00 in \$2.50 za \$1.90. Mi smo prisljeni prodati vse blago, da napravimo prostor za svoje polletno blago. Sedaj imate priložnost, da si prihranite denar. Pridite zgodaj in prepričajte se o teh nizkih cenah. Ta razprodaja je najboljša prilika za vas, da si prihranite denar. Vsak cent šteje. Pridite zgodaj in pripeljite svoje prijatelje, da si ogledate to razprodajo. Zapišite si ime in številko.

M. TOLSTOY, 6217 St. Clair ave.

OGLAS.

Kdor se nima visokih rubberjev (Rubber boots), naj jih sedaj kupi, ker so prav poceni. Sedaj samo \$1.15 in naprej. Dobijo se pri Jos. Kos, 15406 Calcutta ave. Collinwood, O.

Išče se bolj priletna ženska za oskrbovati malo slovensko družino. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Poizve se na upravnistvu tega lista.

Odda se lepa front soba za dve dekleti ali dva fanta. 1149 E. 67th St.

Kakor vam je že znano, sem od prl na novo krojačnico na starem prostoru. Slavnemu občinstvu se priporočam v obilen obisk.

JOS. MAICEN, Collinwood, O.

Soba opremljena za enega ali dva brez hrane 1217 E. 60. St.

Hiša naprodaj blizu tovarne, vogal, in ob cestni železnici. Pripravna za trgovino. Rent letno \$250. Lot 40X110. Proda se za \$1300, nekaj v gotovini, drugo po dogovoru. A. Legat, 3103 Camden ave. Lorain, O.

FINO VINO vedno dobite pri Jos. Kozalu. Belo, niagara in concord vino. Posebno šenskam je moje vino znano. Po stari navadi Jos. Kozaly, 4734 Hamilton ave.

NAZANILLO.

Članice dr. Srce Marije (staro) se opominja, da na prihodnji seji poravnajo ves dolg, bodisi mesečno ali pa za mrliče. Kajti po novem letu se je začelo plačevati po en dolar mesečno za tristo dolarjev posmrtnine. Da se knjige čimprej uredijo so cenjene sestre prošene, da zgoraj omenjeni dolg poravnajo. Zene in dekleta pristopajte k temu društvu, pristopnina je sedaj tako nizka kakor nikjer drugje. Vsaka sestra pa, ki ji je kaj za društveni napredek, naj k prihodnji seji pripelje po eno kandidatinjo, s tem je zagotovljen najljubši bodoči napredek, objednem se pa vsim tistim, ki društvo obrekujejo za vedno jeziki zavežejo. S sestriškim pozdravom Fannie Trbežnik, tajnica.

RAZPRODAJA SE NADALJUJE.

Moške, ženske in otroče narjene obleke. Ženske suktnje, obleke, bluze, krila, volneni jopiči, kimonas, kimonas predpasniki, kovtrji, blanketi, rjuhne, podzglavna pokrivala, podzglavniki, bonnets, volnene preveze za vrat, nogavice volnene in svilene, ženski klobuki, union obleke, šlinganje in čipke. Vse se bode razprodalo po znižani ceni. Moške vrhne suktnje in obleke, dežne suktnje, hlače, klobuki in kape, moške in otroče čevlje. Čevlji vredni \$3.00 in \$2.50 za \$1.90. Mi smo prisljeni prodati vse blago, da napravimo prostor za svoje polletno blago. Sedaj imate priložnost, da si prihranite denar. Pridite zgodaj in prepričajte se o teh nizkih cenah. Ta razprodaja je najboljša prilika za vas, da si prihranite denar. Vsak cent šteje. Pridite zgodaj in pripeljite svoje prijatelje, da si ogledate to razprodajo. Zapišite si ime in številko.

M. TOLSTOY, 6217 St. Clair ave.

OGLAS.

Kdor se nima visokih rubberjev (Rubber boots), naj jih sedaj kupi, ker so prav poceni. Sedaj samo \$1.15 in naprej. Dobijo se pri Jos. Kos, 15406 Calcutta ave. Collinwood, O.

Pouk v angleščini in lepopolju potom dopisovanja. V Clevelandu tudi s privatnim učiteljem. Dnevni, ki se zbirajo za eno mesec, je najboljša navodila. In ne vsemu ga ne krize ne vojne. Pišite za poljanila na SLOV. K. SOLA, 6119 St. Clair ave. (46) CLEVELAND, OHIO.

ZADNJA PRILIKA!

Vse ženske in otroče zimske suktnje iz najfinejšega blaga, največje mode, vse številke, morajo biti razprodane ne gledajoč na zgubo ali dobiček po sledečih cenah:

ŽENSKES SUKNJE: poprej \$ 7.50, sedaj \$3.25 poprej \$ 9.50, sedaj \$ 3.95 poprej \$12.50 do \$15. sedaj samo.....\$ 6.95 Vse suktnje vredne \$18 do \$25. sedaj samo.....\$11.75

OTROČJE SUKNJICE: poprej \$4.00, sedaj \$1.98 poprej \$ 5.00, sedaj \$2.75 Vse suktnjice vred. \$6-\$10. sedaj samo.....\$3.95

Zapomnite si dobro, da blago kupljeno pri meni, je garantirano čisto, sveže in trpežno.

Kupite sedaj, ker lahko dobite dve suktnje za ceno ene. Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam (26)

BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair ave. blizu Addison ceste.

DRUŠTVA, POZOR!

Slavnim društvom naznanjam, da imam na razpolago izvrstno urejeni prostor za izlete in druge zabave, vse je popolnoma na novo urejeno, plešice, kuhinja, barroom, itd. V slučaju dežja ste zavarovani v veliki dvorani.

Pridite in si izberite dneve sedaj, da ne bode prepozno, ker nekaj dni je že oddanih. Se priporočam

JOS. KASTELIC, (prej: Jernkove farme.) EUCLID, OHIO.

National Drug Store! Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

KUPCIJA MED ROJAKI!

Najtopleje se vam priporočam v nakup vsakovrstnih čisto svežih finih in modernih poročnih oblek, šaljerjev, šopkov, kakor tudi vseh drugih potrebščin, ki spadajo v to vrsto.

Vsaka nevesta ali ženina ima v slučaju poroke precej velikih stroškov, in torej, če si želite svoje stroške zmanjšati in pri kupovanju prihraniti denar, kupite, kar potrebujete za poroko pri meni, kjer dobite vse potrebščine po vedno nižji ceni kakor kje drugje.

Na dan poroke pošljem k vam na dom dobro izurjeno spletalko, ki vam spleta lase in opravi za poroko in to čisto brezplačno.

Za obilen obisk se najtopleje priporočam, ker bom tudi vedno gledal na to, da vam točno in pošteno postrežem.

Z spoštovanjem BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair ave blizu Addison Road. (26)

FINO VINO vedno dobite pri Jos. Kozalu. Belo, niagara in concord vino. Posebno šenskam je moje vino znano. Po stari navadi Jos. Kozaly, 4734 Hamilton ave.

JOSEPH ZAJEC, 1378 E. 49th St. Cleveland, O. Tel. Central 6494 R. (14)

The Doctor SAVES

"Moj oče me je učil kot otrok hraniti ako ravno je to bilo težko. Jaz hranim se vedno, ne vedoč vedno zakaj hranim toda ob priložnosti se da jako dobro porabiti, ki je sedaj uložen. Marsikat bi se prevaral, da nisem imel navado hraniti."

The Cleveland Trust Company
F. H. Goff, President.

VARUJTE SVOJE LASE!

USPEŠNO ZDRAVLJENJE POPOLNOMA BREZPLAČNO ZA MOŠKE IN ŽENKE.

Alli vam lasi predčasno postajajo siv! Ali vam izpadajo lasi? Ali so vam lasi suhi ali mastni? Ali vas srbi glava ali imate prhljaj? Ali ste plešasti, ali postajate plešasti?

Ako trpite od katere gori navedene bolezni, potem ne čakajte več, kar vam odtušanje je nevarno. Pišite nam takoj po našo ilustrirano knjigo pod naslovom "RESNICA O LASEH."

Koljga ima sledečo vsebino: Popta o laseh; sestava las in temena, vzroki izpadanja las in plešavosti, kako se vzdržijo lasi lepi in zdravi, izpadanje las, brada in brke. Priznane zdravila od oskrbovalnih ljudi. Brezplačno poskušanje zdravljenja. Mi vas hočemo prepričati o naših velikih stroških, da zdravilo "CALVA-CURA" ustavi izpadanje las, odstrani prhljaj in srbenost na glavi in po sprejete rast las. Mi vam pošljemo \$1.00 vredni lonček "Calvacura" števil. 1. skupno s gori navedeno knjigo "Resnica o laseh", ako nam pošljete svoje ime in toč v srebru ali zamaškah v pokriti poštni pošiljavi.

Izrešite spodnji kupon in pošljite ga takoj na: UNION LABORATORY, BOX 554, UNION, N. Y.

Union Laboratory, Box 554, Union N.Y. Priloženo pošiljam 10c za poštnino in vas prosim, da mi pošljete \$1.00 vredni lonček "Calvacura" števil. 1. kakor tudi vašo knjigo "Resnica o laseh". (Izrešite ta kupon in priložite ga pismu.

Naprodaj je slovenska grocarijska prodajalca, obstoječa nad 10 let. Dober prostor. Plača se \$1000 takoj, ostalo pa na lahke mesečne obroke. Kogar veseli, naj se za podrobnosti obrne na urad Clevelandске Amerike. (15)

Bell Rosedale 2377 W. Cuy. Central 6678 R. Plin in kisik. Uradne ure od 9-12. in od 1-5. Pondeljek, četrtek in soboto zvečer od 6-8. Dr. F. L. KENNEDY, zobozdravnik

Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (23-26)

VOLNENI SVEDRI: Vse moške, ženske in otroče svedre iz čiste volne dobite sedaj pri meni po skrajno znižani ceni. Kupite sedaj in si prihranite denar, ker volna je vsak dan dražja. Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam (26)

BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair ave. blizu Addison ceste.

VSAKI MOZ, ki trpi na oslABLJENJU živcev in pomanjkanju energije, posebno oni, ki so podvrženi prepočim izločkom, si lahko pomagaja z našim slavnim zdravilom. Zavitek \$1.00 s poštnino APHRO REMEDIES, Rock Springs, Wyo.

"Dragi moj, moram ti povedati, da sem slabo zadela. Mama se je ravno z papanom kregala radi neke zgrube, katerega je zadel na borzi... On menda vedno tam tči. To se mi jako čudno vidi, ker preje se je le s poštemim delom pečal... Skratka, medsebojno sta se prepirala in mama mu je glasno kričala, da ne razume ničesar o borzni spekulaciji, držala list "Cote financiere" pod nos. Nato je on iz zepa izvlekel list "Esperance", ter ji pričel nekaj dokazovati. Skratka, pri njih je ležalo vse polno časopisja, od jutra do večera sta tčala v njem, in jaz mislim, da pričena tudi mama igrati, vzlic njeni navidezni jezi..."

Jordanu se je cela stvar tako šaljiva zdelala, da se je mogel smejeti.

"Jaz sem jima povedala o naši denarni zadregi, in ju prosila za dvesto frankov, da se naša rubitev odloži. Sedaj bi mogel ti slišati njih jadikovanje: dvesto frankov, če izgubijo dvatisoč na borzi! Ali se hočem z njimi šaliti in jih na berzsko palico pripraviti? Njedar ju nisem še tako jezna videla. Drugače sta bila tako dobra z menoj, in vse bi zame dala. Resno mislim, da bodeš še znoreča, kajti to je prava nesmisel, da si grenita življenjsaj sta vendar srečna v svojem lepem domu in jima ni treba drugega kot svoje trdo pridobljeno premoženje v miru uživati!"

"Upam, da bodeš sedaj nehala s prošnjami," je rekel Jordan.

"Ne, ne bodem nehala, kajti potem so padli tudi po tebi... Vidiš, mislila sem, da bodem to, kar ti mislim povedati zase obdržala, toda ne morem... Reči so mi zopet, da so oni to že vnaprej videli, da je čekanje po časopisju slabo roko delstvo, ter da bova še v sirotišnici končala... Skratka, pričela sem se tudi jaz jeziti in sem hotela ravno preč, ko je vstopil stotnik. Ti veš, da me je stric Chave vedno oboževal. V njegovi navzočnosti sta postala zopet pametnejša, zlasti ko je stric njega vprašal, če se misli še pustiti pleniti... Tedaj mi je mama tajno stisnila petdeset frankov v roko, rekoč, da bodeva s tem dobila par dni odloga, v tem se bode pa že kaj ukrenilo."

"Petdeset frankov? Miloščina? In to si ti vzela?"

Marcela ga je prišla nežno za roko in rekla:

"Poslušaj srček, in se jezi se!... Da vzela sem denar in sem tudi takoj vedela, da ti ne bi hotel tega denarja nesti sodnim rubiteljem, zato sem šla jaz sama tja, saj veš, v Rue Cadet. Toda pomisli, rekli mi je, da ima edini gospod Busch pravico rubitev preložit... O ta Busch! Ne sovražim sicer nobenega, toda ta človek se mi gnjusil. Vendar sem se k njemu šla, on se je s temi petdeset franki zadovoljil; tako imamo toraj štirinajst dni mir."

Jordan je bil ginjen, in do sedaj zadržane solze se mu prikažejo na trepalnicah.

"Moja ljuba ženica, to da si ti naredila?"

"Seveda, jaz vendar ne bom pripustila, da se te še nadalje nadleguje. Kaj mi je radi surovih besed, katere moram slišati, da se le tebe pusti na miru."

Sedaj se je pričela smejeti in praviti, kako je našla Buscha pri delu sedečega sredi umazanih aktov; kako jo je surovo sprejel z grozno, da ji tudi perila ne bo pustil, ako takoj vsega ne plača.

"O kako si ti dobra, moja ljuba ženica!" je zaklical Jordan, ter jo pričel poljubovati.

(Nato je tišje vprašal:

"Koliko imaš še denarja?"

"Sedem frankov."

"Dobro!" je rekel veselo, "to nam zadostuje za dva dneva, in meni ne bode potreba predju-

osornim glasom je rekla:

"Slišite moj dragi, za katero me pa imate?... Vi ste znoreli... Ne, jaz nisem metresa vašega Saccarda, ker ga nisem marala."

Tedaj je naredil dvorljivi poklon in rekel:

"Tedaj milostiva gospa niste imeh prav... Ako pridete še enkrat v jednak položaj; tedaj ne zamudite, in ga izkoristite. Vi ki ste vedno na lovu za poročili, bodeš ista pri njemu našli pod vzglavjem. Da, kmali bode gnezdo polno teh, in vam bode treba samo vašo lepo ročico iztegniti."

Ker je videla, da je najboljša, da se ne govori več o tej stvari, se je poslovila in odšla.

Mesec junij je pretekel. Petnajstega dne v tem mesecu, je napovedala Italija Avstriji vojno. Na drugi strani je za zopet Prusija v teku komaj dveh tednov si priborila Hesensko, Badensko in Saksonsko. Francija se ni ganila; dobro podučeni so si na borzi čisto tiho šepetali, da ima Francija z Nemčijo tajne pogodbe, in da bo baje Francija veliko dobila za svojo nevtralnost. Kurzna cena je pa v tem vedno padala. Ko je na dan četrtega julija došlo poročilo iz Sadove, ta nepričakovani udarec, tedaj so vse vrednostne listine izgubile ceno. Mislilo se je, da se bode vojna trdovratno nadaljevala, dasi Avstrija premagana od Prusije, je zmagala Italijo pri Custoci.

Dne četrtega julija je prišel Saccard šele po šestih urah v uradništvo. Jantrou ni bil navzoč, kajti že nekaj časa sem, se je vdajal svojim strastem. Včasih je izgubil za dve ali tri ure iz pisarne, se je potem zopet vrnil uničen in z motnimi očmi, brez da bi se prav vedelo, kaj ga je doli neslo, ali ženske ali alkohol.

Ko je došel Saccard, so bile sobe prazne, le Dejoie je bil še navzoč. Saccard je bil že k odhodu pripravljen, ko je pričel brez sapa Huret, brez da bi si čas vzela, zapreti vrata.

"Dragi prijatelj, dragi prijatelj!"

Dušil se je, in se z obema rokama držal za prsa.

"Prihajam od Rougona... Ker nisem dobil nobenega izvoščka, sem kar prišel... Rougon je prejel od tam neko brzovajko, jaz sem jo čital... Neko poročilo, neko poročilo..."

Saccard mu je zapovedal, da naj molči, in ker je videl, da se plazijo drugi sobi Dejoie napenjajoči se ušesa, da bi kaj slišal, je planil k vratom, in jih zaklenil.

"Toraj, kaj je?"

"Avstrijski cesar je odstopil Benetke francoskemu cesarju, prevzel je posredovanje, in sedaj se bode obrnil na pruskega in italijanskega kralja, da bode izposloval premirje."

Nastal je odmor.

"To je toraj mir?"

"Kakor vse kaže, da."

Zelo prevzet je Saccard grdo zaklel.

"In kaj bode na borzi?"

Potem je nadaljeval mehavično:

"In te novice ne ve še nihče?"

"Ne, ker brzovajka je bila zapurna, še celo jutri zjutraj ne bode te note v vladnem listu. Pariz ne bode najbrž v teku prihodnjih štirindvajsetih urah še nič vedel."

Sedaj je Saccardu bliskovito šinila neka misel v glavo. Odprl je znova vrata, in pogledal ven, ako kedo ne prishljuje. Ves iz sebe je stopil pred poslanca, in ga prijel za roke.

"Molčite, ne tako glasno!... Mi smo še vedno dobri, ako Gunderman in njegova banda nič ne izve... Razumete! Za vse na svetu ne zinite nikomur niti besedice! Ne vašim prijateljem, niti vaši ženi... Srečen slučaj, da ni Jantroua tukaj; sama midva veva, in imela bodeva čas za to urediti... O, nečem jaz samo zase delati. Tudi vi mi morate pomagati, in naši tovariši od "Banque Universelle" bodejo tudi poleg. Skrivnost je težko zase ohraniti, in vse je izgubljeno, ako se jutri pred borzo najmanjša stvarica

razglasi."

Huret sam zelo razburjen, je objubil, da bode molčal kot riba. Nato sta razdelila vloge, in sklenila takoj pričeti z bojnimi pohodoma. Saccard se je pripravil k odhodu, vendar je še prej vprašal:

"Toraj vam je Rougon naročil, da mi to poročilo prinesete?"

"Seveda". Huret je nekaj časa pomisljal: bilo je zlagano, kajti brzovajka je ležala na ministriji mizi, in on je bil nesramen zadosti, da jo je prebral, ko je bil za trenutek sam. Vedel je, da je boljše tudi zanj, ako se oba brata zastopita, zato mu je prišla ta mala laž ravno prav.

"Tako?" je zaklical Saccard, "moram reči, sedaj je bil ljubezniv... Ali odideva?"

V čakalnici je bil še vedno sam Dejoie. Prishljujeval je sicer, toda ni nič jasnega in natančnega čul. Opazila sta pa vendar njegovo razburjenost; v zraku je vohal velik plen, in bil je tako razburjen, da je skočil k oknu ter gledal za odhajajočima.

Največja težkoča je obstajala v tem, ker je bilo treba iti na delo hitro in z največjo previdnostjo. Zato sta se na cesti ločila. Huret je prevzel malo večerno borzo, v tem ko se je Saccard napravil, da poišče komisijonarje, denarne menjalce in druge. Delati je moral previdno, da ni vzbujal sumov, hotel je celi stvari dati viden, kot da jih sestane le slučajno.

Slučaj mu je dosti pripomogel. Na Boulevardu je zadel na denarnega mešetarja Jacobyja, pričel se je z njim šaliti, in mu je dal neko precej pomembno nalogo, ne da bi bil Jacoby preveč začuden. Sto korakov naprej, je srečal neko veliko plavalaso žensko, za katero je vedel, da je ljubica nekoga drugega taklega mešetarja po imenu Delarocque, in kateri je bil svak Jacobyja. Ker mu je slučajno omenila, da ga pričakuje še ta večer, ji je brž s svinčnikom v naglici ma neki papir napisal par besed, in ji ga dal z naročilom, da ga odda Delarocqueju. (Dalje je tudi vedel, v katero restavracijo zahaja Mazaud, odšel je toraj tja, in mu je dal potrebna navodila. Najbolj srečnega se je pa počutil, ko je v bližini polnoči zadel na Massiasa, kateri se je ravno kar vračal iz varijetnega gledišča. Oba moža sta korakala složno proti Rue Saint Lazare, in Saccard je našel čas, da mu je dal več trgovskih naročb.

Drugo jutro ob sedmih zjutraj je bil Huret že pri Saccardu. Poročilo mu je o svojem delu na trotoarju pred borzo. Pustil je veliko kupiti, toda vse zmerno, da ne bi preveč nagljal kurznih cen. Njegova naročila so znašala en milijon.

Ker sta pa videla, da je to še vse premalo, sta sklenila, da se podata zopet na lov.

Prej ko sta odšla, sta pa hlastno pregledala časopise, da bode ta mogoče notri našla kakšno notico, katere bi vse njih kombinacije naredila brezvpešne. Toda časopise ni vdelo še nič; strani listov so bile prenapolnjene z brzovaji in natančnejšimi podatki o bitki pri Sadovi. Ako se do 2 ure popoldne še nič ne izve, ako imata le eno uro borznega časa zase, tedaj se jim mahljaj posreči in roparski pohod proti židovstvu se bo posrečilo, kot je rekel Saccard.

Je zdelo kot nekaka napoved končne zmage. Ob eni uri popoldne je bil Saccard že na borznem trgu.

Bila je neznosna vročina, in solnce je vroče pripikalo. V sencu drevja je zagledal Saccard Buscha in Mechainova. V večji borze je zagledal na neki klopi sedeča Maugendra in stotnika Chavea.

V tem trenutku se je njegova pozornost obrnila drugam. Pripefjala se je kočija baronice Sandorff mimo; pogledal je za njo, in videl da je obstala v Rue de Banque. Nhenkrat mu je padel na misel baron Sandorff, svetovalec avstrijskega poslanstva. Baronica je gotovo nekaj vedela, in radi svoje

ženske nerodnosti bode najbrž vse pokvarila. Prekorajčil je cesto in se plazil okoli kočije, katere je tu mirno stala.

Tedaj se je odprlo eno okno, on se je odkril in dvorljivo pristopil bližje.

"Toraj gospod Saccard, kako stoji stvar?"

"Dobro, milostljiva."

Videl je rako, da tudi ona nič ne ve.

"Toraj gospod Saccard, ali mi nimate nič za povedati?"

"Resnično nič milostljiva gospa, nič kar bi že sami ne vedeli."

Nato se je oddaljil, misleč si:

"Ti nisi bila nikoli z menoj dobra, im veseli me bode, ako te vidim, da bodeš temeljito notri padla; mogoče te bode to poučilo, da bodeš drugič ljubeznivejša z menoj."

Nikdar se mu ni še tako poželjiva zdelala kot sedaj, bil si je svest, da si jo bode priboril, kadar pride pravi čas.

Dalje prihodajti.

Tisoče in tisoče rojakov bere "Clevelandsko Ameriko". Ali ste tudi vi med njimi, ali ste zvest naročnik lista?

IMENIK DRUVSTVENIH URADNIKOV S. D. Z.

"SLOVENEK" št. 1.
preds. Al. Štemberger, 853 E. 137. St. taj. Frank Zorič, 5909 Prosser ave. blag. Frank Oredkar, 1043 E. 65th St. zdrav. J.M. Seliškar, 6127 St. Clair ave. Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

št. 2 Svob. Slovenke
Predsednica: Agnes Kalan, 6101 St. Clair ave Tajnica: A. lojzija Čebular, 1207 E. 60th St. Blag. Mary Poznik, 1177 E. 60. St. Zdravnik F. J. Kern, 6204 St. Clair ave.
Seje, se vrše vsak drugi četrtek v mesecu ob 8 zvečer v J. Birkovi dvorani 6006 St. Clair

"SLOVAN" št. 3.
preds. Martin Šorn, 1119 Addison Rd. taj. Josip Škuc, 1119 Addison Rd. blag. Rnd. Perdan 6024 St. Clair ave. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9. dop. v Jos. Birkovi dvorani, 6006 St. Clair ave.

"SV. ANA" št. 4.
preds. Ivana Gornik, 9075 E. 61st St. taj. Genoveža Šupan, 5422 Stanard ave. blag. Mary Striša, 1009 E. 62nd St. zdrav. J.M. Seliškar, 6127 St. Clair ave. Zboruje vsako drugo sredo v mesecu ob 8. zvečer v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"NAPREDNI SLOVENC" št. 5.
preds. Fr. Cvar, 3867 Lakeside ave. taj. Frank Weiss, 6926 Hecker ave. blag. Fr. Butala, 6410 St. Clair ave. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"SLOVENSKI DOM" št. 6.
preds. L. Rechar, RFD. 1. Euclid, O. taj. J. Korenčič, Box 128 Euclid, O. blag. John Fabec, 876 E. 200th St. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. dop. na 876 E. 200th St.

"NOVI DOM" št. 7.
preds. Ant. Cugelj, RFD. 1. Euclid, O. taj. L. J. Šafra, 4803 St. Clair ave. blag. Jos. Berzopce, 1090 E. 66th St. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10.30 dop. v Jos. Birkovi dvorani, 6006 St. Clair ave.

"KRAB" št. 8.
preds. Frank Legan, 676 E. 160th St. taj. Ignac Medved, 15725 Saranac Rd. blag. Ferd. Ferjančič, 986 Ivanhoe Rd. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v cerkveni dvorani na Holmes ave.

"GLAS CLEV. DELAVCEV" št. 9.
preds. Frank Bittenc, 1042 E. 61th St. taj. John Brodnik, 6515 Juniata ave. blag. Jos. Lunder, 974 Addison Rd. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. dop. v Leo Schwalbovi dvorani, 6131 St. Clair ave.

"MIR" št. 10.
preds. Louis Vrček, 3584 E. 78th St. taj. Florjan Cesar, 3559 E. 82nd St. blag. John Vintar, 3514 E. 81st St. zdrav. F. J. Kern, 3728 Broadway S. E. Zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2. pop. v Jos. Šmekarjevi dvorani, 3627 E. 82nd St.

"DANICA" št. 11.
preds. Agnes Zalokar, 899 Addicor Rd. taj. Ivanka Jerian, 987 E. 76th St. blag. Ana Blatnik, 6304 St. Clair ave. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsaki drugi torek v mesecu ob 8. zvečer v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"RIBNICA" št. 12.
preds. Fr. Vrant, 969 Addison Rd. taj. Frank Lunka, 5523 Carry ave. blag. Nich Vidmar, 1145 E. 60th St. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsak drugi četrtek v mesecu ob 8. zvečer v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"DOBRI SLOVENC" št. 13.
preds. I. Vidrik, 19704 Shawnee ave. taj. M. Drugovc, 19508 Keewanee blag. Ang. Ivančič, 1280 E. 188th St. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v Jos. Drugovčevi dvorani, 19508 Keewanee ave.

"CLEV. SLOVENC" št. 14.
preds. Frank Lauris, 6011 Glass ave. taj. Josip Gasper, 1145 E. 60th St. blag. Frank Brancell, 5615 Carry ave. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako drugo nedeljo ob 9.30 popoldne v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"DR. A. M. SLOVENC" št. 15.
preds. Jos. Meglič, 6014 Schneider ave. taj. Leopold Kulan, 1321 E. 61th St. blag. Frank Kehn, 1321 E. 61th St. zdrav. J.M. Seliškar, 6127 St. Clair ave. Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1. popoldne v šolski dvorani av. Vida.

"FRANCE PREDEREN" št. 17.
preds. Fr. Sodnikar, 6218 St. Clair ave. taj. J. Štanfelc, 6127 St. Clair ave. blag. A. Anžovar, 6111 St. Clair ave. zdrav. J.M. Seliškar, 6127 St. Clair ave. Zboruje vsako prvo sredo v mesecu ob 2. popoldne v šolski dvorani av. Vida.

OPOMBA: Vsako spremembo naziva teh uradnikov se mora takoj naznati na vrhovnega tajnika.

THE MAY CO.

V SPODNJEM ODDELKU.

V SPODNJEM ODDELKU.

POROČNE OBLEKE. 50 LEPIH VZORCEV

500 popolnoma novih in čistih poročnih oblek za neveste, katere smo ravno kar prejeli. Fino izdelane, lični vzorci, velika izbira in cena nižje kot kje drugje. V "The May Co. spodnjem oddelku. Zakaj ne bi imeli lepo obleko in skušajte jo kupiti poceni.

POROČNE OBLEKE ZA \$16.50. VREDNE \$20.00

Deset novih spomladanskih vzorcev iz charmeuse ali crepe de chine, accordion favdane ali flare krili z nabranimi čipkastimi krili. Bluze so okrašene s korvadami. Vredne \$20.00. Posebna cena \$16.50 (Basement) **\$16.50**

100 POROČNIH OBLEK \$10.75

Veliko pomladanskih vzorcev iz satena in crepe de chine, s čipkastim blagom preko krilih, bluze okinčane v raznobarnim šlinganju, s korvadami ali srebrom okinčane, vse mere. Posebna cena \$10.75 (Basement) **\$10.75**

POROČNE OBLEKE ZA \$13.75. VREDNE \$18.00

Šest novih spomladanskih vzorcev iz charmeuse ali crepe de chine, visoki ali nizki ovratniki, rokave ¾ dolge, charmeuse ali čipkasti tunik, s srebrom ali korvadami okinčane. Prava cena \$18.00. (Basement) **\$13.75**

The May Co.

Slovenska Društva

po vseh Zedinjenih državah imajo za gošč, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

dravstvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovenske tiskarne

"Clevelandsko Amerika"

Imaš vedno vse dravstvene, trgovske in poslovne tiskovine. Naša tiskarna je najboljša med vseh slovenskimi tiskarnami v Ameriki. Pišite na naše vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.